

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ แพรวอาภาเพลล จ.ราชบุรี
๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ แพรวอาภาเพลส จ.ราชบุรี ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และคณะ
วิทยากรของมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้รับเชิญจากอาจารย์ธนิต
ชีนสกุล คุณมาลี คุณจรัญ ฉลวยศรีเมือง และสมาชิกชมรมบ้านธัมมะ มศพ. จังหวัด
ราชบุรี เพื่อไปสนทนาธรรม ที่แพรวอาภาเพลส ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.

การจัดการสนทนาธรรมครั้งนี้ เป็นการร่วมใจกัน ของชาวสมาชิกชมรมบ้าน
ธัมมะ ราชบุรี ซึ่งแต่เดิมได้รับการตั้งชื่อกลุ่ม จากท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ว่า
"กรุณ้อย" เมื่อคราวที่ท่านเดินทางมาราชบุรีเป็นครั้งแรก เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๒๕

การสนทนาธรรมครั้งนี้ ท่านเจ้าภาพได้เตรียมการไว้เป็นอย่างดี ในห้องที่
สวยงามใหญ่โตกว้างขวาง มีการจัดที่นั่งฟังการสนทนาไว้ราวสองร้อยที่นั่ง และเมื่อถึง
เวลาสนทนาธรรมจริงๆ ต้องมีการเสริมเก้าอี้กันอีกหลายรอบ เข้าใจว่ามีผู้ที่เข้าฟัง
รวมทั้งสิ้นคร่าวๆ ถึงสามร้อยท่าน แม้ว่าจะมีเวลาการสนทนาสั้นๆ เพียงสองชั่วโมง แต่ก็
เป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้ที่สนใจ ดังจะขออนุญาตนำความการสนทนาบางตอน มาลงไว้
เพื่อทุกท่านได้พิจารณา ดังนี้ครับ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

ท่านผู้ถาม :

การจะฟังพระพุทฺธ ฟังพระธรรม ฟังพระสงฆ์ ที่ถูกต้องจะ
ฟังอย่างไรครับ?

ท่านอาจารย์ :

ประโยชน์ของการฟัง ก็คือ เข้าใจ สิ่งที่กำลังฟัง นี่เป็นสิ่งที่
แน่นอนที่สุด ไม่ว่าจะฟังเรื่องอะไร ทุกคำเป็นคำที่ควร
ไตร่ตรองว่า ฟังแล้ว เข้าใจแค่ไหน? อย่างที่ว่า จะฟังพระ
สัมมาสัมพุทฺธเจ้าได้อย่างไร? เราจะฟังใคร เราก็ต้องรู้
ไหม? ถ้าเราไม่รู้จักคนนั้น เราจะฟังเขาได้อย่างไร? อยู่ดีๆ
จะไปฟังคนโน้นคนนี้ ไม่ได้แน่ เพราะฉะนั้น ใครก็ตามที่
กล่าวว่า มีพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่ฟัง (พุทฺธัง
สรณัง คัจฉามิ ธัมมัง สรณัง คัจฉามิ สังฆัง สรณัง
คัจฉามิ) ก็ต้องหมายความว่า รู้จักธรรมะ รู้จัก
พระพุทฺธเจ้า รู้จักพระธรรม และรู้จักพระอริยสงฆ์ที่จะ
เป็นที่ฟังจริงๆ ฟังคนอื่น ฟังได้ชั่วคราว เพียงให้หมด
ความทุกข์ร้อนชั่วคราวชั่วคราว แต่ไม่สามารถที่จะให้เกิด
ปัญญา ความเห็นที่ถูกต้อง ที่จะไม่ทำให้ทุกข์นั้นเกิดอีก

...เพราะฉะนั้น การที่ผู้หนึ่งผู้ใด คิดที่จะฟังพระรัตนตรัย เป็นสรณะ หมายความว่า ผู้นั้นควรได้รู้คุณของพระรัตนตรัย เพื่อที่จะได้ฟังพระรัตนตรัยได้ว่า ไม่ได้ฟังเพื่อเหตุอื่น แต่ฟังเพราะเหตุว่า ไม่มีใครเลยในจักรวาลกว้างใหญ่ไพศาล ที่จะมีคุณเปรียบปานพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ เพราะเหตุว่าพระองค์ทรงมีพระปัญญาคุณ พระบริสุทธิคุณ และพระมหากรุณาคุณ เหนือบุคคลใด...

...มิฉะนั้น เราจะไม่มีโอกาสได้ฟังเลย เพราะเหตุว่า เมื่อได้ประสูติเป็นเจ้าชายสิทธัตถะแล้วก็ได้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงได้ทรงแสดงธรรม อนุเคราะห์บุคคลอื่น จนกระทั่งเราสามารถที่จะมีโอกาสได้ยินได้ฟังข้อความ ซึ่งตรัสด้วยพระโอษฐ์ในสถานที่ต่างๆ ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในความเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าซึ่งเป็นที่ฟังที่สูงสุดที่แท้จริง เพราะฉะนั้น ก็ต้องทราบว่า การที่เราจะฟังพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เหมือนเราฟังคนที่เราเคยฟังได้เพียงชั่วคราว แต่ว่า เป็นการฟังที่จะทำให้เกิดปัญญา ความเห็นถูกของเราเอง...

...มิฉะนั้นแล้ว พระพุทธเจ้าก็จะเป็นผู้ที่บำเพ็ญพระบารมีถึงความเป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็คงจะเป็นเพียงสาวก ในครั้งที่มิใช่พระพุทธเจ้าในอดีต ที่ได้เคยฟังพระธรรมผ่านมาแล้วถึง ๒๔ พระองค์ ก่อนที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยเหตุนี้ ต้องรู้จุดประสงค์ว่า เพราะเราไม่มีปัญญาที่จะรู้ความจริง ที่จะทำให้ไม่เกิดมา และเกิดแล้วตายไปไหน? และเมื่อเกิดมาแล้ว เรามีชีวิตต่างกันมากมาย เพราะอะไร? มีใครบงการ เป็นเจ้า

กรรมนายเวร หรือเป็นผู้ทำให้หรือเปล่า? นี่เป็นสิ่งที่เรา
ไม่สามารถที่จะฟังคนอื่นได้ นอกจากฟังพระปัญญาคุณ
ที่ทรงแสดงพระธรรม ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ด้วย
ความบริสุทธิ์เพื่ออนุเคราะห์สัตว์โลก ซึ่งไม่สามารถที่จะรู้
ความจริงด้วยตนเอง...

...เพราะฉะนั้น การที่จะฟังพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องรู้
ฟังเพื่อเกิดปัญญา ความเห็นถูกต้อง ตามที่พระองค์ทรง
แสดง ก่อนที่จะได้ฟังพระธรรม เรามีความเห็นอย่างหนึ่ง
แต่เวลาที่ได้ฟังพระธรรมแล้ว เราก็มีความเห็นถูกต้อง
ตามที่ได้ทรงแสดง แต่ถ้าไม่ศึกษาพระธรรม ไม่ฟังพระ
ธรรม ไม่รู้จักพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า จะฟังพระองค์
ไม่ได้...

...ใครก็ตามที่จะฟังพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยไม่ฟังพระธรรม ไม่มีโอกาสเลย ที่จะได้ฟังเพียงแต่กล่าววาทะว่า ขอถึงพระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นที่พึ่ง (พุทฺธัง สรณัง คัจฉามิ) ไม่ได้หมายความว่า คนนั้น ได้ฟังแล้วจริงๆ เพียงกล่าว แต่จะฟังจริงๆ ก็ต่อเมื่อฟังพระธรรม และเข้าใจพระธรรมที่ทรงแสดง เมื่อนั้นจึงฟังพระผู้มีพระภาคฯ...

...เพราะว่า ไม่มีใครสามารถที่จะแสดงความจริงของสิ่งที่มีจริงทั้งชีวิต ตั้งแต่เกิดจนตายแม้ก่อนที่จะถึงโลกนี้ ที่มาสู่โลกนี้ และก่อนที่จะจากโลกนี้ไป หรือหลังจากที่จากไปแล้ว น่าสงสัยไหม? ทำไมแต่ละคนมาอยู่โลกนี้ได้? ตั้งใจมาหรือเปล่า? มาเอง หรือมาอย่างไร? แต่ละคนก็ได้มาอยู่ที่นี่ เรารู้ว่า มีโลกหลายโลก ถ้ามองดูดวงดาว ก็มากมายก่ายกอง แต่ว่าเราอยู่ในโลกนี้ เพราะอะไร...

...ทั้งหมดคือ พระธรรมที่ได้ทรงแสดง จากการที่ทรงตรัสรู้
ทุกสิ่งทุกอย่าง ตามความเป็นจริง พระธรรมที่ทรงแสดง
แก่พุทธบริษัท เมื่อเทียบกับพระปัญญาคุณแล้ว เล็กน้อย
มาก เพราะฉะนั้น ก็จะเห็นได้ว่า แม้เพียงเล็กน้อย เราก็
ประมาทไม่ได้เลย แต่ละคำลึกซึ้ง และควรที่จะเข้าใจ
จริงๆ ไม่ใช่เป็นผู้ที่ฟังแล้ว เหมือนเข้าใจแล้ว เข้าใจแล้ว
เข้าใจแล้ว แต่ความจริง ไม่ได้เป็นอย่างนั้นเลย เพราะ
แม้แต่จะพูดคำว่า "เห็น" มีจริงๆ ไหม? แล้วก็กำลังเห็น
ด้วย แล้วใครรู้จัก "เห็น" บ้าง? ว่า "เห็น" เป็นอย่างไร...

...ถามว่า "เห็น" เป็นอย่างไร? ก็ตอบว่า กำลังเห็น แต่ว่า
"..เรา..เห็น.." ความจริงแล้ว "เรา" หรือ "เห็น" เกิดขึ้น
เพราะเหตุปัจจัย ถ้าไม่มีปัจจัยที่จะทำให้ เห็น เกิด ใครก็

บันดาลไม่ได้ แม้พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไม่ได้ทรง
แสดงว่า พระองค์ทรงบันดาลให้ใครเกิดปัญญา หรือให้
ใครเกิด เห็น แต่ว่า ทุกสิ่งทุกอย่าง ต้องเป็นไปตามเหตุ
ตามปัจจัยที่สมควร เพราะเหตุว่า ถ้ามีหู แต่ไม่มีตา จะ
เห็นไม่ได้ เพียงแค่ "ได้ยิน" แต่ ไม่มี "เห็น" นี่ก็แสดงให้เห็น
ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างละเอียดขึ้น ลึกซึ้งขึ้นจนกระทั่งสามารถ
ที่จะเป็นความเข้าใจ ตามที่พระองค์ได้ทรงแสดงว่า สิ่งที่มี
จริง เกิดขึ้น ปราภฏในขณะนั้น จึงรู้ว่า มีจริงๆ ถ้าไม่
เกิดขึ้น ไม่ปราภฏ จะรู้ได้อย่างไร? ว่าสิ่งนั้นมีจริงๆ...

...เพราะฉะนั้น ในขณะนี้ "เห็น" เกิดแล้วปรากฏ ว่ามีจริง ๆ แต่ว่า "ความไม่รู้" ของคนที่ไม่ได้ฟังพระธรรม ก็คือเข้าใจว่า "เราเห็น" เพราะไม่รู้ความจริงว่า "เห็น" เป็นสิ่งหนึ่ง "สิ่งหนึ่ง" เท่านั้น ในบรรดา "สิ่งทั้งปวง" "เห็น" เป็นสิ่งหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้น เห็น แล้วก็ดับไป ไม่มีใครสามารถที่จะเห็นตลอดเวลาไปได้ หรือว่า "ได้ยิน" ในขณะนี้ ก็มีเหตุปัจจัยที่จะทำให้ "ได้ยิน" เกิดขึ้นได้ยิน เฉพาะเสียงที่ปรากฏ ไม่ใช่เสียงที่ไม่ปรากฏ ในขณะนั้นต้องเป็น "เสียง" ที่กำลังปรากฏ กับ "ได้ยิน" ที่เกิดขึ้น นี่ก็แสดงให้เห็นว่า นอกจาก "เห็น" แล้ว ยังมี "ได้ยิน" อีกหนึ่ง เพราะฉะนั้นแต่ละหนึ่งๆ เปลี่ยนแปลงไม่ได้เลย เป็นลักษณะของสภาพธรรมะ ที่มีจริงๆ เกิดขึ้นตามเหตุตามปัจจัย แล้วไม่เที่ยง ไม่เที่ยง หมายความว่า เกิดแล้ว ดับไป...

...ธรรมะทั้งหมดที่ทรงแสดง เป็นสิ่งที่สามารถพิสูจน์ได้
ทุกกาลสมัย เพราะว่า "เห็น" ไม่ใช่เราเลย แล้วเห็น ก็
เลือกไม่ได้ ถ้าใครจะตาบอดตอนนี้ ก็ไม่เห็นแล้ว จะอยาก
เห็น หรือ ให้เห็นเหมือนเดิม ก็เห็นไม่ได้ เพราะฉะนั้น ถ้า
มีความเข้าใจจริงๆ ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นเพราะมีเหตุ
ปัจจัยที่เหมาะสมกับสิ่งนั้น ที่จะเกิดขึ้น เป็นอย่างนั้น

วันหนึ่ง โกรธบ่อยไหม? หรือไม่โกรธเลย วันนี้ไม่ขุ่นใจเลย
ทุกสิ่งทุกอย่างราบรื่นดี หรือว่าไม่ได้สังเกตว่า แม้แต่
เพียงเล็กๆ น้อยๆ ก็จะทำให้เกิดความไม่พอใจเพียง
เล็กน้อย ยังไม่ถึงเวลาที่โกรธจัด ถ้าเวลาที่โกรธจัด ปัจจัย
ที่ทำให้โกรธมากๆ จะไม่เหมือนกับปัจจัยที่ทำให้ขุ่นใจ
เพียงเล็กน้อย นี่ก็แสดงให้เห็นว่า ทุกอย่างเป็นแต่ละหนึ่ง
จริงๆ...

...เพราะฉะนั้น ไม่ว่าจะอะไรก็ตาม ที่เข้าใจว่าเป็นเรา
ทั้งหมด แท้ที่จริงคือ "ธรรมะ" ซึ่งเกิดขึ้นจริงๆ แต่เกิดเอง
ไม่ได้ ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง โดยที่ว่า ถ้าไม่ทรง

แสดงโดยความละเอียดยิ่ง เราไม่มีทางที่จะละการยึดถือ
สภาพธรรมะที่มีจริง ว่าเป็นเรา เพราะด้วยความไม่รู้ ก็
ยึดถือว่า "เราเกิด" แล้วก็ "เราเห็น" เราได้ยิน เราสุข เรา
ทุกข์ จนกระทั่งจากโลกนี้ไป ก็ไม่รู้จักความจริงเลย...

...แต่ว่า ตามความเป็นจริง ถ้าไม่มีเห็น ไม่มีได้ยิน ไม่มี
ธรรมะ ไม่มีอะไรเกิดขึ้น จะ "มีเรา" ได้อย่างไร? แต่เพราะ
เหตุว่า ไม่รู้จักความจริง ว่าเป็นธรรมะซึ่งเกิดเพราะเหตุ
ปัจจัย แล้วก็ดับไป ก็เลยยึดถือว่า เป็นเรา หรือว่า เป็นสิ่ง
หนึ่งสิ่งใด เมื่อมีเรา ก็มีเขา แต่ว่าพระธรรม ที่ทรงมีพระ
มหากรุณาแสดง ๔๕ พรรษา โดยละเอียดยิ่ง สำหรับผู้ฟัง
ที่รู้ว่าฟังแค่นี้ ยังไม่พอที่จะละการยึดถือสภาพธรรมะที่
เพียงเกิดขึ้น ปรากฏ แล้วหมดไปว่า "เป็นเรา" เพราะ
ฉะนั้น ก็ต้องฟังอีก เข้าใจอีก จนกว่าจะมีความเข้าใจที่
มั่นคงจริงๆ เพื่อที่จะไม่เป็นทุกข์ เพราะ "มีเรา"...

...ถ้าไม่มีเรา ก็คงจะไม่เป็นทุกข์ แต่ว่า พระะยี้ดถือสภาพ
ธรรมะที่มีว่า เป็นเรา ก็เลยเดือดร้อน วุ่นวาย เป็นทุกข์
มากมาย เพราะฉะนั้น ไม่ใช่แต่เฉพาะ เห็น ทุกอย่างที่เกิด
ขึ้นต้องมีปัจจัย ที่กล่าวถึงก็เฉพาะ เห็น ยังไม่หมด
หมายความว่า เพียงเห็น มีตาแน่ แล้วก็ต้องมีสิ่งที่กระทบ
ตา แล้วก็มึธาดูรู้ คือ "จิตเห็น" เกิดขึ้น แต่ก็ยังไม่รู้ว่า
ทำไมจึงเห็น ถ้าไม่มีกรรมที่ได้กระทำแล้วที่จะทำให้ เห็น
เกิดขึ้น "เห็น" ก็เกิดไม่ได้...

...สภาพธรรมะ มีความลึกซึ้ง ตามลำดับยิ่งขึ้นจนกว่า
ความเข้าใจจะมั่นคง ละเอียด จนสามารถที่จะคลายการ
ยึดถือสภาพธรรมะจนกระทั่งประจักษ์ความจริง ของ
สภาพธรรมะ ที่ทรงแสดง ว่าเป็นความจริงทุกประการ
เพราะฉะนั้น พระธรรมที่ทรงแสดง ก็มีระดับขึ้นตั้งแต่
ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ปริยัติ คือ ความรอบรู้ ในพระ
ธรรมที่ได้ฟัง ไม่ใช่ฟัง ได้ยิน จบแล้ว แต่ว่า ฟังแล้ว เข้าใจ
แค่ไหน?...

...ความเข้าใจ คือ ความรอบรู้จริงๆ เพราะเหตุว่า พระ
ธรรมทั้งหมด สอดคล้องกันทั้งหมด ทุกคำ เพราะว่าเป็น
ความจริง แต่ก็ยังไม่ได้ประจักษ์แม้แต่ได้ยินว่า ขณะนี้
"เห็น" เป็นธรรมะ เกิดขึ้นและดับไป จริง หรือ ไม่จริง ต้อง
พิจารณาก่อน ถ้าจริง เป็นเพียงปริยัติ ยังไม่ได้รอบรู้
ยิ่งขึ้น จนกระทั่งสามารถที่จะคลายการยึดถือสภาพ
ธรรมะ ว่าเป็นตัวตน เพราะฉะนั้น ยังไม่ถึง ปฏิบัติ ซึ่ง
หมายความว่า นอกจากการฟังเข้าใจ ยังสามารถเข้าใจ
ธรรมะที่ปรากฏ ตรงตามที่ได้ฟังแล้ว...

...โดยไม่เข้าไปคิดยาว ว่าเห็นขณะนี้ เกิดขึ้นและดับไป เพราะเหตุว่า มีปัจจัย และมีสิ่งที่ปรากฏ กระทบจักขุ ปสาท เป็นปัจจัยให้ จิตเห็น เกิดขึ้น โดยกรรม เป็นปัจจัย ทำให้ จิตเห็น นั้นเกิด อย่างนี้ไม่ใช่การรู้ลักษณะของ สภาพธรรมะ...

... จากการฟัง ก็จะถึงการที่มีปัจจัยพอสมควรที่จะทำให้ เข้าใจ "เห็น" ที่กำลังเห็น แต่ยังไม่ประจักษ์แจ้ง จนถึงการ แหวงตลอดซึ่งเป็นอีกขั้นหนึ่ง คือ ปฏิเวธ เพราะฉะนั้น ต้อง มีปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ตามลำดับ ไม่มีการที่จะไปข้าม ขั้น ว่าปฏิบัติก่อน แล้วก็จะไปรู้ปริยัติ ไม่ได้เลย เพราะ เหตุว่า ถ้าไม่มีความเข้าใจสภาพธรรมะที่ปรากฏ ไม่มี ปัจจัยที่จะทำให้ถึงปัญญาอีกขั้นหนึ่ง ที่สามารถจะเข้าใจ สิ่งที่ปรากฏ เช่น "เห็น" ตรงตามที่ได้ฟัง เพราะฉะนั้น ธรรมะ ก็เป็นเรื่องที่ละเอียดมาก...

ข้อความบางตอนจากอรรถกถาหาสติปัฏฐานสูตร

อนึ่ง บริษัท ๔ ในแคว้นกुरुนั้น ต่างประกอบเนืองๆ ในการเจริญสติปัฏฐานอยู่ โดยปกติ โดยที่ผู้ใดคนรับใช้และคนงานทั้งหลาย ก็พูดกันแต่เรื่องที่เกี่ยวข้องด้วย สติปัฏฐาน กันทั้งนั้น แม้แต่ในที่ที่น้ำ ที่กรดายเป็นต้น ก็ไม่มีการพูดกันถึงเรื่องที่ไร้ประโยชน์เลย. ถ้าสตรีบางท่านถูกถามว่า คุณแม่จะ คุณแม่ใส่ใจสติปัฏฐานข้อไหน นางจะไม่ตอบว่าอะไร ชาวกรูจะติเตียนเขาน่าตำหนิชีวิตของเจ้าจริงๆ เจ้าถึงเป็นอยู่ ก็เหมือนตายแล้ว ต่อนั้นก็จะสอนเขาว่าอย่าทำอย่างนี้อีกต่อไปนะ แล้วให้เขาเรียนสติปัฏฐานข้อใดข้อหนึ่ง. แต่สตรีผู้ใดพูดว่า ดิฉันใส่ใจสติปัฏฐานข้อไหนเจ้าคะ ชาวกรูก็จะกล่าวรับรองว่า สาธุสาธุ แก่นาง สรรเสริญด้วยถ้อยคำต่างๆ เป็นต้นว่า ชีวิตของเจ้าเป็นชีวิตดี สมกับที่เจ้าเกิดมาเป็นมนุษย์ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงอุบัติมาเพื่อประโยชน์แก่เจ้าแท้ๆ . ฯลฯ

พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค เล่ม ๒ ภาค ๒ หน้าที่ ๒๕๙

กราบเท้าบูชาคุณท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
 ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลทุกประการของอาจารย์ธินิต ชื่นสกุล
 คุณมาลี คุณจรัญ ฉลวยศรีเมือง และสมาชิกชมรมบ้านธัมมะ มศพ.จังหวัดราชบุรีทุกท่าน
 ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านครับ

